

Comitè de Seguretat i Salut

UNIVERSITAT DE BARCELONA

PREVENCIÓ

Butlletí de Seguretat i Salut Laboral

Protegeix-te!!

Hi ha molts llocs de treball a la Universitat de Barcelona susceptibles de presentar factors de risc en determinades situacions. En els casos més favorables, es pot considerar que un bon nombre d'aquests factors de risc acaben per ser controlats mitjançant elements de protecció col·lectiva, com poden ser sistemes d'extracció o ventilació, per exemple.

Malgrat això, un tant per cent elevat del personal de la UB desenvolupa una bona part de la seva jornada laboral en contacte amb productes químics, agents biològics, materials i aparells tallants, materials líquids o sòlids que poden ser projectats, etc., i és en aquests tipus de feines on les proteccions personals adquireixen una especial rellevància.

Encara que moltes de les operacions que es duen a terme siguin de curta durada o esporàdiques, atès l'alt risc que pot suposar l'ús de determinades substàncies, materials o aparells, cal que utilitzeu equips de protecció individual (EPI).

Al mercat es pot trobar una gran diversitat d'EPI, amb una sèrie de característiques molt específiques. Cal escollir l'equip de protecció individual més adient en funció de la part del cos que s'ha de protegir i del tipus de risc a què s'està exposada.

Des del punt de vista prevencionista, sempre s'ha d'anteposar la protecció col·lectiva a la protecció individual. Les proteccions individuals són senzillament elements d'ús directe sobre el cos del treballador, que per si soles no eliminen ni corregeixen el factor de risc, i constitueixen un mitjà de defensa per al treballador davant dels riscos que implica el treball que realitza.

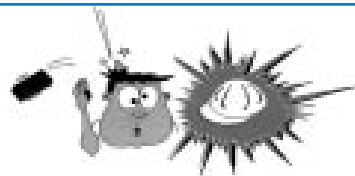
Recorda: protegir-se és important per a la teva seguretat i la teva salut. Utilitza equips de protecció individual

L'ús d'equips de protecció individual no certificats o deficientes equival legalment a no usar-ne cap

Equips de Protec

Què és un EPI?

Qualsevol equip, complement o accessori destinat a ser portat o subjectat pel treballador per tal que el protegeixi d'un o més riscos que puguin amenaçar la seva seguretat o salut.

Quan s'han de fer servir els Equips de Protecció Individual?

- Mans → Qualsevol manipulació de substàncies i materials perillosos s'ha de portar a terme emprant guants adients.
- Ulls → És imprescindible la utilització d'ulleres protectores quan es faci una operació amb risc d'esquixades o projeccions de qualsevol tipus de substància o material.
- Vies respiratòries → Quan s'hagin de manipular compostos volàtils d'alta toxicitat és indispensable la utilització de màscares de protecció respiratòria amb cartutxos homologats per a la substància en qüestió.

Llistat indicatiu d'Equips de Protecció Individual

Part del cos a protegir	Riscos	Tipus d'EPI
Cap	Accions mecàniques: caigudes d'objectes, xocs, esclafada, projeccions.	Cascos de protecció
Oïdes	Acció del soroll: soroll continu, soroll esporàdic.	Taps, cascos i auriculars antisoroll
Ulls i cara	Accions generals: penetració de cossos estranys. Accions mecàniques: projecció de partícules, esquixades. Accions tèrmiques: partícules incandescentes. Acció del fred: hipotèrmia. Acció de radiacions: infraroja, visible, ultraviolada, ionitzant, làser o natural.	Ulleres, pantalles i pantalles facials
Vies respiratòries	Accions de substàncies perilloses contingudes a l'aire respirable: contaminants atmosfèrics en forma de partícules, d'aerosols, de gasos o de vapors. Manca d'oxigen a l'aire respirable: retenció o descens de l'oxigen.	Màscares i mascaretes
Mans i braços	Accions generals: per contacte. Accions mecàniques: per abrasius o per objectes tallants o punxants. Accions tèrmiques: productes calents o freds. Accions elèctriques: tensió elèctrica. Accions químiques: danys deguts a accions químiques. Accions de les vibracions: vibracions mecàniques. Contaminació: contacte amb productes radioactius.	Guants
Tronc, abdòmen i cos sencer	Mateixes accions que les indicades per a mans i braços, a més d'acció de la humitat: penetració d'aigua.	Armillles i davantals Robes especials
Peus i cames	Accions mecàniques: caiguda d'objectes, caminar sobre objectes punxants o tallants, esclafada. Accions elèctriques: tensió elèctrica. Accions tèrmiques: fred o calor. Accions químiques: pols o líquids agressius.	Sabates i botes especials

ció Individual (EPI)

Instruccions bàsiques d'utilització, emmagatzematge i manteniment

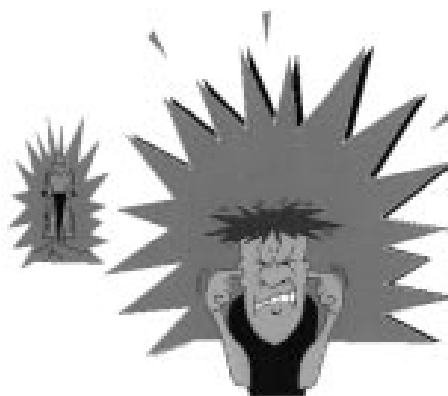
- Els EPI han de mantenir-se sempre en perfectes condicions per a la seva utilització i netejar-los quan sigui convenient.
- Tot EPI que presenti una deficiència ha de ser refusat.
- Cal vigilar periòdicament les dates de caducitat dels EPI.
- Quan no s'utilitzin, les màscares han de romandre en una caixa o envoltori impermeable, sòlid i que tanqui hermèticament.
- Les ulleres, pantalles, etc., s'han de guardar de manera que quedin protegides davant de possibles deterioraments.
- Els EPI que puguin contaminar-se per matèries radioactives han de controlar-se després de ser utilitzats, i s'ha de confirmar l'absència de contaminació.
- La utilització, l'emmagatzematge, el manteniment, la neteja, la desinfecció i la reparació dels EPI haurà d'efectuar-se d'acord amb les instruccions del fabricant.
- Els equips de protecció individual estaran destinats, en principi, a un ús personal. Si per qualsevol motiu diverses persones haguesin de fer servir un mateix equip, s'adoptaran les mesures necessàries perquè això no origini cap problema de salut o d'higiene als diferents usuaris.

Elecció dels Equips de Protecció Individual

Per a la selecció dels EPI idonis, cal analitzar prèviament les operacions que s'han d'efectuar amb ells, i, per tant, tenir present:

- Que proporcionin una protecció eficaç.
- Que responguin a les condicions existents al lloc de treball.
- Que el material del qual estiguin fets sigui l'adient per a les característiques del treball que cal fer.
- Que siguin còmodes i resistents, i que es puguin adequar al portador, amb els ajustaments necessaris.
- Que la seva utilització i el seu manteniment siguin senzills.
- En cas de riscos múltiples que exigeixin la utilització simultània de més d'un EPI, aquests hauran de ser compatibles entre si i mantenir la seva eficàcia.

En adquirir qualsevol Equip de Protecció Individual s'ha d'exigir que estigui degudament certificat. Només així se'ns garanteix que l'EPI compleix les exigències requerides per la legislació. S'ha d'observar, per tant, que l'EPI porti marcades les inicials "CE", en la forma:

Legislació relativa a la utilització d'Equips de Protecció Individual

El Conveni número 155 de l'Organització Internacional del Treball, de 22 de juny de 1981, ratificat per Espanya el 26 de juliol de 1985, estableix l'obligació dels empleadors de subministrar als seus treballadors robes i equips de protecció apropiats, per tal de prevenir els riscos d'accidents o d'efectes perjudicials per a la seva salut.

Igualment, la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de riscos laborals, determina el cos bàsic de garanties i responsabilitats necessari per establir un adequat nivell de protecció de la salut dels treballadors davant dels riscos derivats de les condicions de treball.

Des de la Unió Europea s'han fixat, mitjançant directives, criteris específics referents a mesures de protecció contra accidents i situacions de risc. Concretament, la Directiva 89/656/CEE, de 30 de novembre, estableix les disposicions mínimes de seguretat i de salut per a la utilització pels treballadors d'equips de protecció individual (EPI).

El Reial Decret 773/1997, de 30 de maig (BOE de 12 de juny) procedeix a la transposició del contingut d'aquesta directiva, en la qual es consideren, entre d'altres, els següents aspectes:

OBLIGACIONS GENERALS DE L'EMPRESARI:

- Determinar els llocs de treball en els quals s'ha de recórrer a la protecció individual, les parts del cos que cal protegir i el tipus d'equip o equips de protecció individual que han d'emprar-se.
- Escollir correctament els EPI, mantenint i facilitant la informació pertinent, prèvia consulta i participació dels treballadors o dels seus representants.
- Proporcionar gratuïtament als treballadors els EPI que hagin de fer servir i reposar-los quan sigui necessari.
- Vetllar per la correcta utilització i manteniment dels EPI.

OBLIGACIONS GENERALS DELS TREBALLADORS:

- Fer servir correctament els equips de protecció individual, i tenir-ne cura.
- Col·locar l'equip de protecció individual al seu lloc després d'utilitzar-lo.
- Informar de qualsevol defecte, anomalia o dany apreciat en l'EPI que, segons ell, pugui representar una pèrdua de l'eficàcia protectora.

OBLIGACIONS EN MATÈRIA D'INFORMACIÓ I FORMACIÓ:

- L'empresari haurà d'informar als treballadors, prèviament a l'ús dels equips, dels riscos contra els quals els protegeixen, així com de les activitats o ocasions en què els han de fer servir. Així mateix haurà de facilitar instruccions, preferentment per escrit, sobre la forma correcta d'utilitzar-los i mantenir-los.
- El manual d'instruccions o la documentació facilitada pel fabricant estaran a disposició dels treballadors.
- L'empresari garantirà la formació i organitzarà, en cas necessari, sessions d'entrenament per a l'utilització d'equips de protecció individual.

CRITERIS PER A LA UTILITZACIÓ D'EPI:

- Els equips de protecció individual hauran de fer-se servir quan existeixin riscos per a la seguretat o la salut dels treballadors que no hagin pogut evitar-se o limitar-se suficientment per mitjans tècnics de protecció col·lectiva o mitjançant mesures, mètodes o procediments d'organització del treball.

Recordeu:

Norma 1/98 d'utilització d'equips de protecció individual a les pràctiques de laboratori (aprovaada pel Comitè de Seguretat i Salut en data 16/1/98 i per Junta de Govern en data 19/2/98):

"A les pràctiques corresponents a qualsevol ensenyament de la Universitat de Barcelona, i en les quals es manipuli qualsevol producte o material que per les seves característiques de perill pugui representar un risc per a la seguretat i salut de les persones, serà norma d'obligat compliment, per a tot el personal i alumnes de la Universitat, la utilització, com a mínim, de bata de laboratori i d'ulleres de seguretat, homologades segons la normativa CEE relativa a equips de protecció individual. A aquests efectes la Universitat de Barcelona facilitarà al seu personal els equips necessaris."

Bústia

Tots els membres de la comunitat universitària esteu convidats a enviar suggeriments o a col·laborar amb els grups de treball establerts per tal de desenvolupar els temes de seguretat i salut laboral en tot l'àmbit de la nostra institució.

Podeu adreçar-vos-hi mitjançant fax (93 448 26 00) o correu electrònic (ossma@org.ossma.ub.es) o bé contactant directament amb membres del Comitè de Seguretat i Salut

Mutua Universal